

Аналіз ринку парафармацевтиків, які застосовують для профілактики утворення патологічних рубців шкіри

Немченко А.С., Міщенко В.І., Тімофєєв С.В., Винник О.В.

Кафедра організації та економіки фармації

Національний фармацевтичний університет,

м. Харків, Україна

viktoriamischenko@ukr.net

Патологічні рубці чи Келоїдні рубці (КР) (грец. kele – пухлина та грец. éidos – вид; keloid) це структурні зміни у епідермальному шарі шкіри людини після загоєння рани чи опіку, травм, планових операцій. Іноді вони виникають там де, був синець, або в місцях тиску. Це особливий вид рубців, що з'являються у навколишніх нормальних тканинах. Келоїди або, так звана келоїдна хвороба – захворювання, що проявляється через утворення на шкірі колоїдів, які не пов'язані з травмою або запаленням. За даними медичної літератури, схильність до появи келоїдного рубцювання, як правило, фіксується у пацієнтів від 10 до 40 років. Від утворення КР після хірургічних втручань страждає близько 10% населення в усьому світі. Причини їх утворення досі не виявлені медиками. КР створюють неприємні відчуття, нерідко викликають серйозні функціональні порушення аж до інвалідизації, призводять до розвитку нервово-психічних розладів, що погіршує якість життя, та обмежують працездатність. Таким чином, проблема профілактики утворення патологічних рубців з застосуванням парафармацевтиків антикелоїдної дії (ПФАД) є медико-соціальною проблемою на цей час [1, 2].

Метою роботи став аналіз ринку парафармацевтиків (ПФ) в Україні, які застосовуються для профілактики утворення келоїдних рубців шкіри.

У роботі було використано наступні методи аналізу: статистичний, структурно-функціональний, системно-аналітичний, метод порівняння, економічний, математичний.

За даними медичної літератури за обраною тематикою встановлено, що на цей час існують чотири методи лікування колоїдних рубців: фармакотерапевтичні, фізичні та фізіотерапевтичні, променева терапія, косметичні процедури. З метою профілактики утворення КР застосовують ПФАД на всіх методах лікування.

Враховуючи необхідність постійного використання ПФАД після травм та беручи до уваги їх вартісні характеристики, для аналізу економічної доступності ПФАД, нами було розраховано коефіцієнт розмаху варіації. Встановлено, що найменший коефіцієнт – 5,31 належить Крему бальзаму з чагою «Елексир», а найбільший – 45,40 у Клобаза гелю 40,0

«Ельфа». Це означає, що коливання цін у перерахованих вище ПФАД складає більш ніж 50%.

Також при дослідженні ринку ПФ нами було розраховано коефіцієнти ліквідності роздрібних цін на ПФАД за 2014–2016 рр. Слід відмітити, що на протязі цих років практично усі ПФАД були доступними для кінцевого покупця. Встановлено, що показник для цих товарів не перевищує 0,133–0,433.

Але у 2014 р. для таких товарів, як: Масло обліпихове жирне, 20 мл «Ароматика» середній коефіцієнт ліквідності становив $k=0,433$; Гель проти келоїдних рубців, 75 мл «Евро плюс» середній коефіцієнт ліквідності становив $k=0,499$. У 2015 р. найвищий коефіцієнт ліквідності був тільки по Маслу з Кремнієм активним 50 мл, «Евро плюс» $k=0,327$. На протязі 2016 р. встановлено зростання коефіцієнту більш аніж 0,30 у таких ПФАД, як: Гель проти келоїдних рубців, 75 мл «Евро плюс» $k=0,344$; Масло з Кремнієм активний 50 мл, «Европлюс» $k=0,380$; Анти-рубец Mg++20 мл, «Екобиз ПП» $k=0,367$; Клобаза гель 40, «Ельфа» $k=0,330$.

Встановлено, що ринок ПФАД сто відсотково займають вітчизняні виробники («Евро плюс», «Екобиз ПП Полтава», «Фітобіотехнологія», «Ельфа», «ЧП Чарлі»).

Аналіз українського фармацевтичного ринку ПФАД дозволив встановити перевагу м'яких лікарських форм, а саме: у формі гелю – 42,9% та кремів – 21,40%. Найменше застосовують ПФАД у рідких лікарських формах – фіто-бальзами для зовнішнього застосування – 7,1%.

Встановлено, що 28,5% складу ПФАД становлять такі речовини, як: Гепарін, Екстракт цибулі Серае, Д-пантенол. Інші біологічно активні сполуки – декспантенол, гідрокортизон ацетату, метилурацил, силіконовий гель. Сечовина. D-камфора займають 71,5%.

Таким чином, при аналізі коефіцієнту ліквідності цін реалізації на ПФАД на протязі 2014–2016 рр. встановлено, що коефіцієнт ліквідності аналізованих товарів знаходиться в межах від 0,1 до 0,4. Це означає, що коливання цін складає нижче 50%. Коливання цін у ПФ має негативні наслідки з точки зору їх їх доступності, враховуючи що ПФАД застосовуються з метою профілактики.

Список літератури:

1. Коляденко, В. Г. Застосування гелю «Контрактубекс» в лікуванні та запобігання розвитку рубці: метод. рек. / В. Г. Коляденко, В. І. Степаненко, П. В. Бардов – К., 2001. – 12 с.
2. Карпенко, П. О. Основні принципи використання парафармацевтиків (БАД) в клінічній практиці / П. О. Карпенко, В. В. Вознюк, Н. О. Мельничук // Фітотерапія. – №3–4. – 2002. – С. 56-60.